

ENTERNASYONALİZM Mİ, EMPERYALİSTLERLE ORTAKLIK MI?

Aydınlık Dergisi, 15 Ağustos 2004

Yıldırım Koç

Emperyalist ülke sendikalarının az gelişmiş ülkelerle kurduğu ilişkide enternasyonalizm mi söz konusu, emperyalistlerle ortaklık mı? Bu ilişkide kullanılan paranın kaynağı bu sorunun yanıtını veriyor. Bu yazımda İsveç, Hollanda, Danimarka ve Finlandiya'yı ele alacağım.

1950'li yıllarda "uluslararası dayanışma" adı altında emperyalist ülkelerin sendikalarıyla az gelişmiş ülkelerin sendikaları arasındaki ilişkiler geliştirilmeye başlayınca, İsveç'teki iki konfederasyon da (LO ve TCO) bu konuyla ilgilenmeye başladı. Bu süreçte, İsveç'in **Sidas** isimli devlet kuruluşu ile işbirliği gündeme geldi. **Sidas (İsveç Uluslararası Kalkınma İşbirliği Ajansı)**, İsveç Dışişleri Bakanlığı'na bağlı bir kurumdur. 2003 yılı ortalarında Sidas'da 764 kişi çalışıyordu. Bunların 156'sı İsveç dışında istihdam ediliyordu. Sidas'ın 2002 yılında harcadığı kaynak 19,4 milyar İsveç Kronuydu. Sidas Yönetim Kurulu İsveç Hükümeti tarafından atanmaktadır. 11 kişilik Yönetim Kurulu üyeleri arasında İsveç Sendikalar Konfederasyonu (LO) başkan yardımcısı Leif Hakansson da bulunmaktadır. Diğer üyeler, üniversiteden, İsveç işverenler örgütünden, siyasal partilerden ve kilisedendir ¹. Sidas, daha 1971 yılında, LO ve TCO'nun da içinde yer aldığı bir çalışma grubu oluşturdu. Ancak az gelişmiş ülkelerdeki sendikaları hükümet kontrolünden çıkarmak amacıyla İsveç hükümetinden sağlanan kaynakların kullanılması İsveç sendikacılık hareketinde bir tartışmaya yol açtı. İsveç sendikacıları, bazı sendikal çalışmalar için kendilerinin devlet kaynaklarından yararlandıklarını hatırlayarak, az gelişmiş ülkelerdeki örgütler konusunda da işbirliği yapılabileceği kararına vardılar ². İsveç sendikacılık hareketi, bu ilk tartışmaların ardından, büyük bir gönül rahatlığı içinde, devlet kaynaklarını kullanmaya başladı. İsveç sendikal merkezleri LO ve TCO, 19 Aralık 1995 yılında "**LO-TCO**" adıyla bir örgütlenmeye gittiler. LO-TCO da Sidas ile özel bir anlaşma imzaladı. İsveç sendikaları, bu işbirliğinin, küresel ekonomide bazı ülkelerin sosyal damping uygulayarak yabancı sermaye çekmelerinin önlenmesi sayesinde İsveç işçilerinin geleceği açısından önemli olduğunu da açıkça ifade etmektedir.

Hollanda Sendikalar Federasyonu (FNV) az gelişmiş ülkelerdeki sendikalarla yakın bir işbirliği içindedir. Ancak bu işbirliğinde kullanılan kaynağın yüzde 92'si Hollanda Devleti tarafından sağlanmaktadır. Bu çalışmaları **FNV Mondial** isimli bir yapılanma sürdürmektedir. Bu örgütün yönetiminde Federasyon'un ve bağlı sendikaların bazılarının yöneticileri yer almaktadır. FNV Mondial'in çalışma raporunda, **Hollanda Kalkınma İşbirliği Bakanlığı**'ndan kaynak alındığı da açıkça ifade edilmektedir ³.

Danimarka sendikalarının "kalkınma yardımı" adı altında az gelişmiş ülkelerin sendikalarına sağladığı destekte kullandığı paranın tümü Danimarka Devleti'nden sağlanmaktadır. Danimarka Sendikalar Federasyonu (LO) ile Danimarka Aylıklı Çalışanlar ve Devlet Memurları Konfederasyonu (FTF) 1987 yılında uluslararası "kalkınma yardımı" çalışmalarını birlikte yürütmek amacıyla **LO/FTF Konseyi**'ni oluşturdu. LO/FTF Konseyi, Danimarka Devleti'nin bir organı olan **Uluslararası Kalkınma Yardımı için Danimarka Ajansı (DANIDA)** ile bir çerçeve anlaşması imzaladı ve para almaya başladı. 2002 yılında LO ve FTF'nin LO/FTF Konseyi'nin çalışmalarına katkısı 3,2 milyon Danimarka Kronu iken, DANIDA'nın bu örgütlenmeye katkısı 46,5 milyon Danimarka Kronu idi. Konsey, DANIDA'dan 2001-2005 yılları için de toplam 45,5 milyon Kronluk yeni bir proje aldı. LO/FTF Konseyi, Danimarka Devleti ile içiçe çalışmaktadır, DANIDA'nın danışmanlığını yapmaktadır ve çeşitli

¹ www.sida.se/Sida/jsp/polopoly.jsp?d=160&a=22897; ayrıca bkz. Sida, **Annual Report 2002**: www.sida.se/Sida/articles/12300-12399.

² www.lotcobisand.org/content.php?id=20

³ FNV Mondiaal, **Annual Report 2002**; www.fnv.nl/download.do/id/28393.

siyasi birimlerde ve danışma organlarında yer almaktadır. LO/FTF Konseyi'nin başkanı, LO Genel Başkanı Hans Jensen, başkan yardımcısı ise FTF Genel Başkanı Anker Christoffersen'dir. Yönetim Kurulu üyeleri ise LO ve FTF'nin çeşitli sendikalarının yöneticileridir ⁴. Danimarka sendikaları ile Danimarka Devleti'nin bütünleştiği yerlerden biri, LO/FTF Konseyi'nin Devlet organlarında üstlendiği görevlerdir ⁵.

Finlandiya'da sendikalaşma oranı yüzde 80'ler düzeyindedir. En önemli örgütlenme de Fin Sendikaları Merkezi Örgütü'dür (SAK). SAK tarafından yayımlanan "SAK'ın Kısa Tarihi" kitabında SAK'ın uluslararası ilişkilerdeki çizgisi konusunda şu açık ifade yer almaktadır ⁶: "SAK genel olarak Finlandiya'nın resmi dış politikasını destekledi." SAK'ın Finlandiyalılara özgü bu "saf" tavrı **Finlandiya Sendika Dayanışma Merkezi (SASK)** konusunda da görülmektedir. SASK 1986 yılında SAK ve üyesi sendikalar tarafından kuruldu. SASK'ın finansmanı için gerekli kaynak, Finlandiya Hükümeti, Avrupa Birliği Komisyonu ve sendikalar tarafından karşılanmaktadır ⁷. Ancak, hükümetin payı yüzde 78'dir.

Ortada enternasyonalizm filan yok; emperyalist ülkelerin sendikal merkezleri, kendi devletleriyle tam bir işbirliği içinde, emperyalizme hizmet ediyor.

---

⁴ www.ulandssekretariatet2.dk/siteen/omos/partnere.php.

⁵ Daha ayrıntılı bilgi için Ulandssekretariatet LO/FTF Council, **Annual Report 2001**, Copenhagen, 2002.

⁶ Bergholm, T., **A Short History of SAK**, 2003, s.79.

⁷ www.sask.fi/english/who.htm.